

ΠΜΣ «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ»

Μάθημα

«ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ»

Διδάσκων

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΟΥΒΑΣ

Επ. Καθηγητής Ποινικού Δικαίου, Διευθυντής Κέντρου Ποινικών Επιστημών

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες στις θεματικές που απασχολούν το Σύγχρονο Ποινικό Δίκαιο και την Ποινική Δικαιοσύνη στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και διεθνώς. Επιχειρείται παρουσίαση και εμβάθυνση σε δυσχερή σύγχρονα δογματικά και ερμηνευτικά ζητήματα από το πεδίο πρωτίστως του Ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου, αλλά και του Δικονομικού Ποινικού Δικαίου και της Ποινικής Αντεγκληματικής Πολιτικής σε δικαιοπολιτικό επίπεδο.

Μεταξύ άλλων το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα προσώθησης του αξιοποίνου, ποινικού δικαίου του (ιδεολογικού) «εχθρού», εργαλειοποίησης του ποινικού δικαίου με άμετρη εγκληματοποίηση/ποινικοποίηση ή αποποινικοποίηση, διάκρισης ενδεχόμενου δόλου και ενσυνείδητης αμέλειας, ζητήματα εξορθολογισμού των ποινών στη βάση της δικαιοσύνης και της αναλογίας, ποινικής ευθύνης αφενός των νομικών προσώπων και αφετέρου των διοικητών των επιχειρήσεων και των συνεργατών τους, ζητήματα αιτιώδους συνάφειας, ποινικής «συνδιαλλαγής» και διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της αποκαταστατικής/επανορθωτικής δικαιοσύνης, αλλά και επιλεγμένα θέματα που υπηρετούν την άμεση κατανόηση και ερμηνεία σύγχρονων ποινικών διατάξεων από το πεδίο της οργανωμένης και οικονομικής εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας, της ηλεκτρονικής/διαδικτυακής εγκληματικότητας, του διασυνοριακού εγκλήματος και της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης. Το εύρος της πλούσιας θεματολογίας του μαθήματος συμπληρώνουν σύγχρονα ποινικοδικονομικά θέματα όπως οι ειδικές ανακριτικές πράξεις, οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers), η διεθνής και ευρωπαϊκή δικαστική και αστυνομική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, η ανάκτηση παρανόμως κτηθέντων περιουσιακών στοιχείων, αλλά και πιο κλασικά ζητήματα όπως είναι το τεκμήριο αθωότητας, οι πτυχές της δίκαιης δίκης, οι δικονομικές ακυρότητες και τα δικαιώματα του κατηγορουμένου επανιδωμένα δια της σύγχρονης πρακτικής. Η εμβάθυνση επιχειρείται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο π.χ. στη βάση αξιολόγησης σημαντικών νέων δικαστικών αποφάσεων.

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν, κατ'επιλογήν τους, σε μία από τις προσφερόμενες θεματικές μέσα από προφορικές παρουσιάσεις και γραπτές εργασίες που καλούνται να καταθέσουν στο τέλος του εξαμήνου. Οι θεματικές του μαθήματος ανανεώνονται κατ'έτος προκειμένου να προσαρμόζονται στις νομολογιακές και κανονιστικές εξελίξεις. Η διδασκαλία του μαθήματος βασίζεται στον συνδυασμό προφορικής παράδοσης από τον διδάσκοντα και προσκεκλημένους ειδικούς, την παρουσίαση εργασιών εκ μέρους των μεταπτυχιακών φοιτητών και την προφορική συζήτηση, με κεντρικό ζητούμενο την προαγωγή του επιστημονικού διαλόγου με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών.